

Arkisto- ja rekisteritiedot

Kohde ja kunta:	Laitiala, Pykälistö (Pykälistöntie), Hollola
Tutkimuksen laji:	Maastotarkastus/inventointi
Peruskarttalehti:	M4312C
Kiinteistöt:	98-416-1-165
Tutkittu alue:	n. 6 ha
Inventoija:	Tomi Kuljukkanen
Kenttätyöaika:	13.8.2024
Tutkimuslaitos:	Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

Johdanto: Hollolassa Laitialan Pykälistössä on käynnissä ranta-asemakaavan muutos. Rantakaavoitusalueelta ei tunneta muinaisjäännöksiä. Lähettyvillä, n. 400 m säteellä tunnetaan kuitenkin kaksi kiviakautista asuinpaikkaa Laitiala 1 (1000002912) ja Lehmontie (98010047), jotka ovat samoilla korkeustasoilla kuin ranta-asemakaavan muutosalue. Alueella on tehty muinaisjäännöselvitys edellisen kerran vuonna 2002, joten arkeologisten suojelukohteiden selvitys on vanhentunut. Edellä esitetyiden seikkojen takia alueellinen vastuumuseo edellytti aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa (17.1.2021) alueen arkeologista maastotarkastusta. Koska kyse on pienehköstä tarkastuksesta, museo suoritti tarkastuksen pyynnöstä virkатыönään 13.8.2024.

Tarkastettu alue: Pykälistön alue (ks. oheinen karttaliite).

Metodi: maastohavainnointi, kairanäytteet, lapionpistot

Havainnot ja tulokset: ranta-asemakaavan muutosalue sijaitsee Laitialan kartanon itäpuolella olevalla kumpareella n. 82,5–90 m korkeustasoilla. Alue on suurimmalta osin sekametsää. Pykälistön kumpareen pohjois-, länsi- ja eteläpuolella on peltoa ja itäpuolella soistunut niemeke. Pykälistön länsipuolella oleva peltosaareke on vastikään myllyeretty, peltosaarekkeen maaperä on savea. Muuten Pykälistön kumpareen maaperä on kiviä ja hiekkapitoista moreenia.

Alueelle tehtiin yhteensä kuusi koepistoa; kolme kumpareen koillispuolella olevalle rantaterassille (N 6774271 E 412943; N 6774245 E 412952; N 6774243 E 412921) ja kolme kumpareen länsipuolella olevalle rantaterassille (N 6774180 E 412748; N 6774190 E 412755; N 6774203 E 412764). Koepistoista ei saatu muinaisjäännöksen viittaavia havaintoja. Mittausvälineenä käytettiin GPS-käsilaitetta, jonka paikannustarkkuus on n. 2–5 m.

Vanhalla Hollolan pitäjänkartalla (2134 10) näkyvä rakennus Pykälistön itärannalla on mitä todennäköisemmin jäänyt tien alle, tai kosteikkoon, koska rakennuksesta ei ollut mitään merkkejä maastossa.

Maastotarkastuksen perusteella ranta-asemakaavan muutosalueella ei ole arkeologisia suojelukohteita.

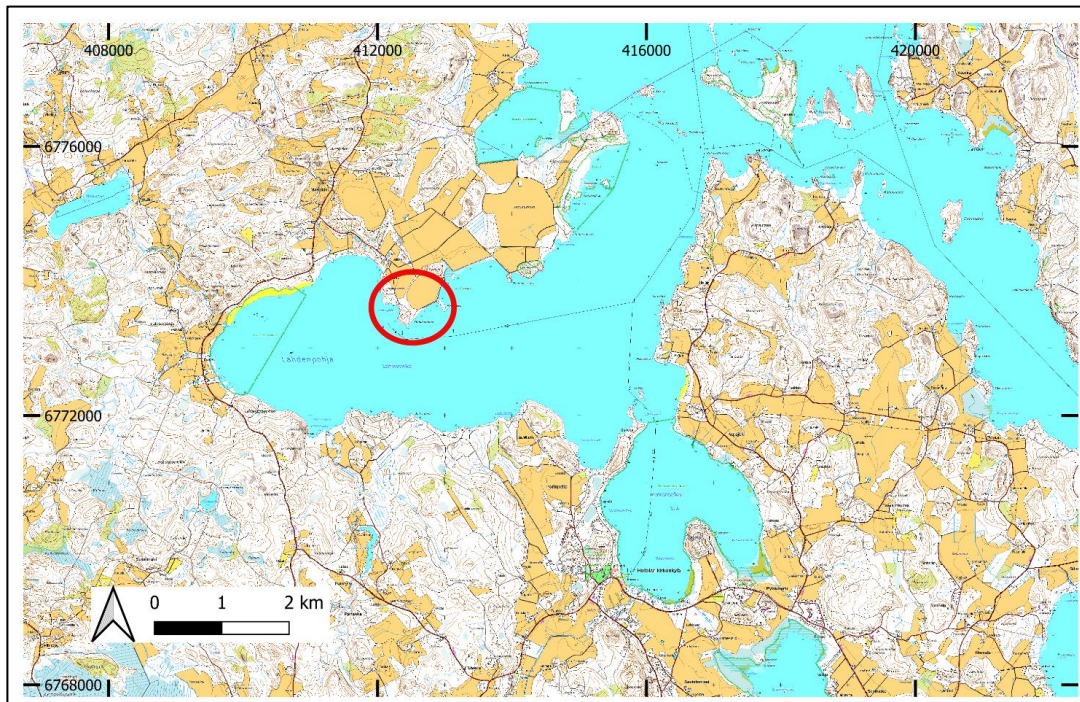
Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

arkeologi Tomi Kuljukkanen

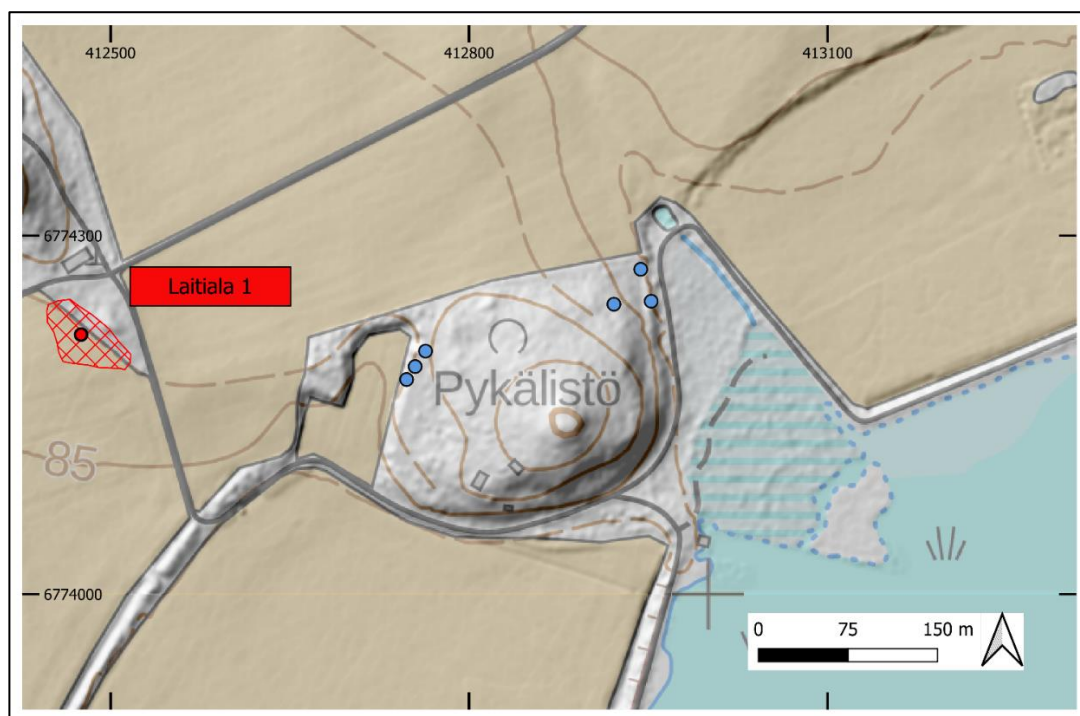
Liitteet: Karttaliite, kuvaliite,

Tiedoksi: Museovirasto, Lahden kaupunki

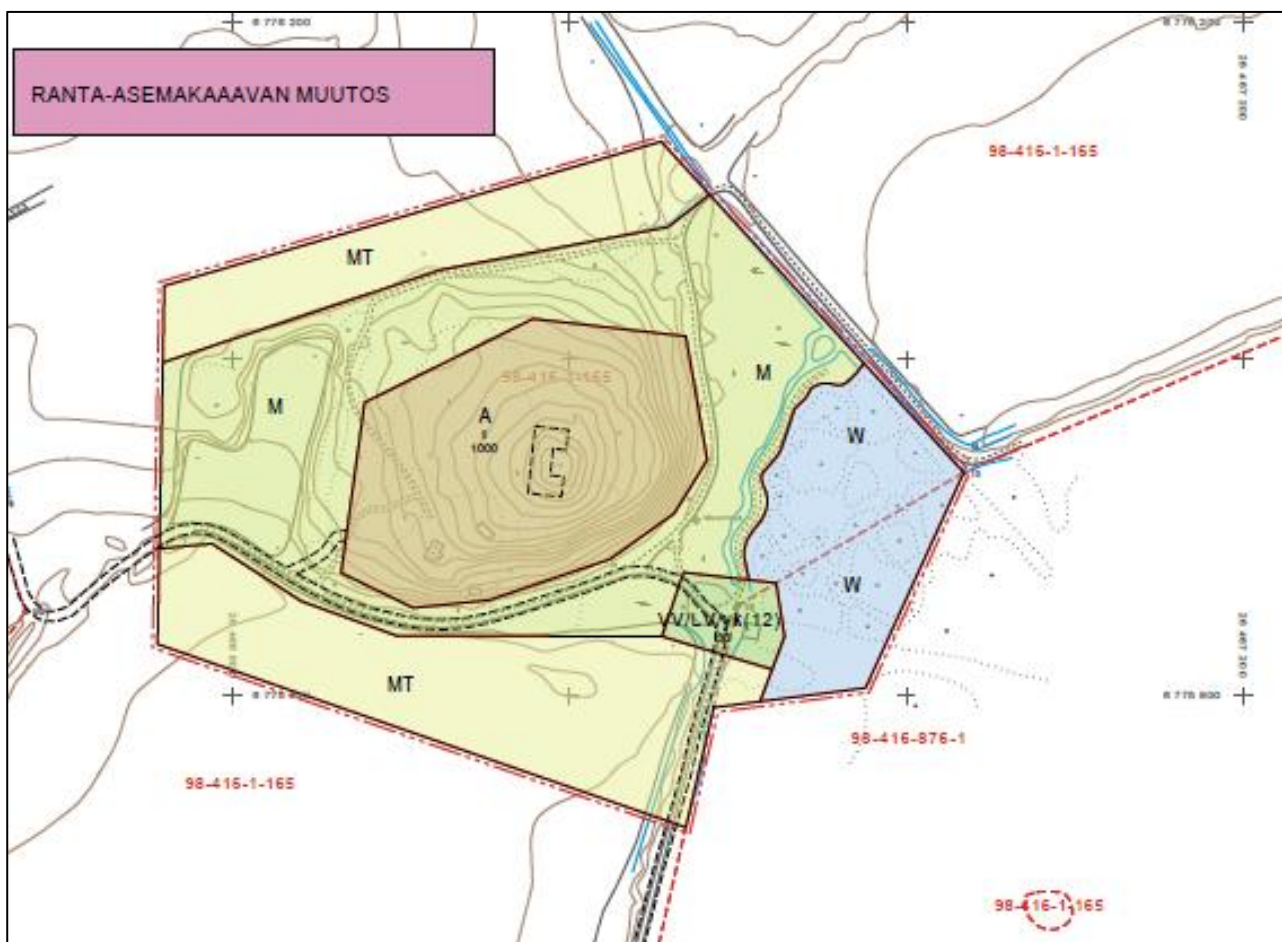
Karttaliite

Rantakaavan sijainti punaisen ympyrän sisällä.

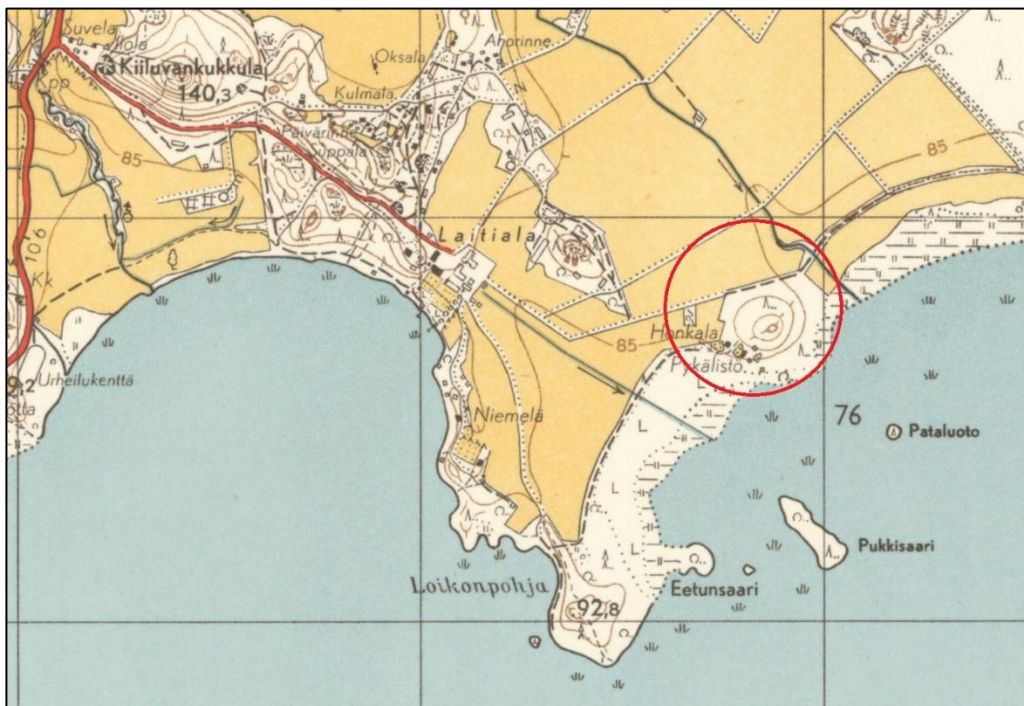
Rantakaavoitusalue. Koepistot sinisellä ympyrällä. Kartan länsiosassa kiinteä muinaisjäännös Laitiala 1 (1000002912).

Ranta-asemakaavan muutoskartta.

Ote vuoden 1842 Hollolan pitäjänkartasta (2134 10). Muutosalue punaisen ympyrän kohdalla. Idän puolella näkyvä punainen rakennus on ilmeisesti jäänyt tien alle, tai kosteikkoon.

Ote vuoden 1950 peruskartasta. Pykälistö punaisen ympyrän sisällä.

Kuvaliite

Kaavoitusalueen itäosassa oleva kosteikko kuvan oikealla. Kuvattu pohjoiseen.

Vasen: kumpareen itäpuolella kulkeva tie ja rantavallia tien vasemmalla puolen. Kuvattu pohjoiseen.

Oikea: kumpareen idän puoleista rantavallia tien länsipuolella.

Rantatörmä kuvattuna törmän päältä kohti kaakkoa.

Vasen: itäisen rantatörmän päälle tehty koepisto. Maaperä hiekkaperäistä moreenia.

Oikea: kumpareen lännen puoleista rantatörmää. Kuvattu etelään.

Länsipuolella oleva myllerretty peltosarake. Kuvattu pohjoiseen.